

Nr. 22.

Brasovu,

25. Mai

1860.

Gazeta si Fóie'a esse regulatu o
data pe septemana, adeca: Mar-
tia. —

Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

la Nr. Pres. 1771/9—1 1860.

ПОБЛІКАРЕА

предіздава губерніале ч. р. пентръ Ардеалъ.

Дн 8тмареа дн. аprovърі ч. р. шіністеріале din 10. Маіз 1860, №. 14993/952, програме, че с'аѣ проіептатъ de кътръ резюмеa dela Клажъ, пентръ алергътвреле ші пръсіреа de каї, дн прівіца днтречерей къ каї че се ва ціне дн ачеста, мі а днтрціреі претіелоръ пентръ dicciplinarea de каї, пріп ачеста се адакъ ла позлікъ квопштіпцъ.

Сівія, дн 18. Маіз 1860.

Ліхтенштайн м. п. Л. М. К.

ПРОГРАМОЛЪ I.

десире днтречерера къ каї, че се ва фаче ла Клажъ дн 26., 27.
ші 28. Івліе 1860.

Літія зи, Жої, дн 26. Івліе.

I. Алергътвръ вініторескъ 600 фр. в. а. пентръ totъ соівлъ de каї, че съп de віцъ цензінъ, каре дндерентвлъ потълъ dela Клажъ дн ачестъ тіппъ алъ ачілъ аѣ фостъ кълрідъ челъ підінъ de 6 орі. Днтрареа дісе зіле енглешті, репедітъ днпъ фіккаре жамтате de оре de репасъ.

Греятатеа пентръ каї de 5 anі 130 de піпці, пентръ чеі de шасе 135, пентръ маі вітражні 140 de піпці, пентръ артъсарі къ 3 піпці маі твлтъ. Пентръ каї, каре аѣ ші къштігатъ юнеба преміе, къ 5 піпці маі твлтъ. Шатръ съвскрісре, съп алергътвра п'аре локъ. Пісътвлъ 25 фр. А фірі, аѣ а пільти. Пісътвіле се ворѣ днтреві пентръ съсінереа потълъ енглешті dela Клажъ. Domnі кълрескъ. Днштіпдтвлъ се фаче дн 25. Івліе піпъ ла 12 бре дн амезі.

II. Претів днпертескъ de класеа днтеіа 500 вікъді de галвіні днпертешті пентръ каї de 4 anі ші маі вітражні 114 піпці, пентръ каї пръсіді дн Аустрия къ 5 піпці маі юшоръ, пентръ епіе къ 3 піпці маі підінъ.

Каї, каре аѣ къштігатъ кіндіба юпъ асфелъ de претів, аѣ съ порте къ 4 піпці маі твлтъ, каре аѣ къштігатъ de 2 орі, къ 6 ші каре аѣ къштігатъ de 3 орі съп de маі твлтъ орі къ 8 піпці маі твлтъ. О порте din пісътвлъ ші din вані de къїре се ва да ла калвлъ днтеі, чесалалтъ порте ла алъ доіеа каї. Съвскрісра ла 1. Івліе піпъ ла 12 бре дн амезі.

III. Претів баронії Сантвеле de Іожіка, претів de оноре пентръ тої каї пръсіді ші кресквді дн Ardealъ. Днтрареа 2 тіле. Днпъсътвлъ 25 фр. Бані de къїре 15 фр. в. а. Сарчіп пентръ каї de 4 anі 120 de піпці, пентръ чеі de 5 125 de піпці, пентръ чеі de 6 ші маі піді 130 піпці, пентръ артъсарі 3 піпці маі твлтъ, пентръ каї de віцъ цензінъ пе лъпгъ ачееа днкъ къ 5 піпці маі твлтъ, ші пентръ асфелъ de каї, каре аѣ къштігатъ юпъ претів маі мape de 1000 фіор. къ 5 піпці маі твлтъ.

Съвскрісреле аѣ съ фірі челъ підінъ 5 ші алергътврі челъ підінъ 3, асфелъ претів ретіне пентръ ачілъ вітгорі.

Жамтатеа din днпъсътвлъ ші din вані de къїре се гіне de каїлъ алъ доіеа. Кълресді съптъ domnі. Німіреа аре локъ піпъ ла порніре.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1
sein., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre-
numera la tóte poste c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

A діса зи, Вінірі, дн 27. Івліе.

I. Претів алъ 2. днпертескъ 300 вікъді de галвіні днпер. пентръ тої каї ші епіе пръсіте ші кресквті дн Ardealъ. Днтрареа 2½ тіле енглезе. Днпъсътвлъ 100 фр., вані de къїре 50 фр., еар' даکъ отвілъ се ва ретрае къ 4 септътвне днainte de алергаре, пітмаі 25 фр. Сарчіп пентръ чеі de 3 anі 90 піпці, пентръ чеі de 4 105 піпці, пентръ чеі de 5 111 піпці, пентръ чеі de 6 ші маі піді 114 піпці. Пентръ фіекаре нефьтатъ дн Ardealъ съп адесъ ка тінзъ дн фолье твтъса къ 3 піпці маі твлтъ, пентръ епіе къ 3 піпці маі підінъ. Пентръ каї, каре аѣ лятаі odать юпъ претів днпертескъ de 1 аѣ de a 2 класе къ 4 піпці маі твлтъ, чеі че аѣ къштігатъ de діса зи орі къ 6 піпці маі твлтъ, чеі че къштігатъ de 3 аѣ de маі твлтъ орі, къ 8 піпці маі твлтъ. Німіреа дн 1. Івліе піпъ ла 12 бре дн амезі.

II. Алергареа кълціоръ челоръ тічі, пітміді Попі. А се днтрече піте фіекаре каї, че аре 15 піпці дн пілдіме, фіръ грехтате. Днпъсътвлъ 2 галвіні. Алергъ ор пілтеште. Днтрареа e 1 тіль. Німіреа дн 25. Івліе піпъ ла 12 бре дн амезі.

III. Алергареа сърітъ, 50 галвіні днпертешті, пентръ каї din тóte днріе ші de totъ соівлъ. Днтрареа 2 тіль, къ 8 днпедекъмінте. Днпъсътвлъ 20 фр. Алергъ аѣ пілтеште — чине се ретрае, пілтеште днпъсътвлъ 4ндоітъ, — жамтатеа днпъсемінелоръ се гіне de каїлъ алъ доіеа.

Греятатеа 130 піпці. Алергътврі челъ підінъ 3, алтфелъ претів ва ретънае пентръ ачілъ вітгорі. Domnі съп кълресді. Німіреа ла 1. Івліе піпъ ла 12 бре дн амезі.

IV. Алергареа єпелоръ de вінзаре, претів алъ 1000 фр. пентръ епіе din тóte днріе ші верѣ de че соів. Днтрареа 2 тіль. Греятатеа пентръ тінзъ de 3 anі 100 піпці, пентръ челе de 4 115 піпці, пентръ челе de 5 120, пентръ маі вітражні 125 піпці, пентръ епіе, каре дн ре-спетівлъ алъ ла алергътвра dela Biena аѣ dela Peesta аѣ къштігатъ, къ 5 піпці маі твлтъ, даکъ каїлъ а къштігатъ ачееа, се ва вінде ла съвтд-семінаді пітмі de 600 фр., еар' вінзендае къ 500 фр., ва лза къ 4 піпці маі підінъ, днпъсъ вінзендае къ 400 фр. ва лза къ 3 піпці поваръ маі юшоръ. Днпъсътвлъ 100 фр.

Жамтатеа вапілоръ de къїре сквтеште днпъсътвлъ пентръ алъ доіеа каї, пентръ днскріере се піне термінъ піпъ ла zisa din 8тмаря а алергътврі din Peesta, ла секретаріатъ Peestanъ.

Німіреа се ва фаче ла 1. Івліе піпъ ла 12 бре дн амезі, ла секретаріатъ din Клажъ.

Даکъ дн 9естимпъ de 2 бре днпъ алергътврі, пічі юпълъ днтрареа съвт-скріш пе ва вої съ цінъ еапа, атвпчі дрептвлъ de кътпъратъ се квіне пропріетарівлъ каїлъ алъ доіеа дн 9импъ de 24 de бре, boindъ днпъсъ алъ цінъ маі твлтъ, атвпчі се ворѣ трае сорді.

A т'reia зи, Сжібътъ, дн 28. Івліе.

I. Претів apdeleeneskъ de 1000 фр. пентръ тої каї пръсіді дн Ardealъ днпъсъ n de віцъ цензінъ, de totъ соівлъ. Днтрареа 3 тіль. Повара пентръ каї de 4 anі 110 піпці, пентръ чеі de 5 anі 120 піпці, пентръ de 6 ші маі вітражні 125 de піпці, пентръ артъсарі къ 5 піпці маі твлтъ, ші пентръ каї каре аѣ къштігатъ юнеба, къ 5 піпці маі твлтъ, пісътвлъ 100 фр., жамтатеа вані de къїре. — O жамтатеа din вані de днпъсътвінте се гіне de каїлъ челъ днтві, чесалалтъ жамтате de алъ доіеа каї. Німіреа піпъ ла 1. Івліе 12 бре дн амезі.

(Ba 8тмар.)

Partea neoficiosa.

TPANCIABANIA.

Брашовъ, zioa de Константинъ ші Елена. А зът
Домпілъ дн zioa пъказвлъ. Ачесте квінте але Псал-
містълъ се потѣ апліка преа віне ла стареа шкілелоръ падіонале

ромъпешти din ачоетъ четате. — Пъвлікъл постръ читоръ афъл дн кърсъ де чеи поъзъ an din үртъ din anъ дн деонре туте ачелеа пайнъръ, днсъ ши деонре лвпте, крісъ ши перікълъ прін каре а трекътъ кавса шкóлелоръ de аїчъ пъпъ съ ажъпъ ла рангъ de цимнасиј пъвлікъ; туте асеменеа се камъ къпоскъ діфреле каре аш костатъ кълдіреа, къмъ ши вълъде ахъръ din каре ера съ се трагъ венітъ апълъ пентръ фондълъ професорескъ че фъссе се дестинатъ а се форма къ днчтетълъ din — „dani“ — дела пар-тікъларі; шкóлеле адікъ костаръ престе 76 міл., еаръ вълъде 48 міл. форіні т. к. Поте фі днсъ къ дозъ днпрецивръри din чеде тай асепціале се воръ фі датъ вітъръ днкътъ тай твлъди din пъвлікъл де афарь. Дн чеде дозъ сътъ каре адънате ла злъ локъ даш ціфра de 124 mil de фіоріні, се копрінде о датіръ пасівъ тай біне ка de 24 міл.; еаръ де алъ парте лефіле професорілоръ цимнасијл ераш пъпъ ажът асекърате пътai прін съвскріпціял къторва тетбріл де аї котъпелоръ локале ромъпешти, карій се днндаторасерь а контрібзъ дн кърсъ de зече an, фіекаре днпъ а са пътере кътъ о сътъшбръ апъмітъ (dela 5 ф. пъпъ ла 100 ши 200 ф. пе фіекаре an), ла каре се тай адъоцеа такселе школастіче ши daniile атърпте дела 50 пъпъ ла 5—6 сътъ фіоріні каре інтръ din легателе вупръ ръюсаци; еаръ днвъціторіл портамі се пътескъ din венітъріл вісерічелоръ. Днчре ачестеа днфікошателе крісъ комерчіае ши фінанциале коплешіндъ ши піада пъстръ съгдіръ тай твлъде касе din темо-ділле лоръ, пъліфікъпдле тотъ птінца de а тай ажъта шкóлеле; еаръ алъ венітъ, лъсъндъ тай къ сатъ туте фатіліл пътърбосе дн үртъ лоръ, фатіліл каре днселе азевѣ о таре требзінъ de пър-ділле аверілоръ рътасе. Ашea фътъпіл венітърілоръ дн фондълъ професорескъ днсекаш пе zi че терціа туте твлъди, еаръ адевъраділ амічі аї шкóлелоръ се пъреаш асфері фірте греѣ дн-тре inітіеле лоръ. Днчре ачестеа пе конкъзъръ дн anii тай din үртъ къ товълъ, кавса о афълъ днчре алтеле дн ачелъ пеово-сітъ кърації алъ къторва днчре парохіл локалъ, дн а къроръ фръпте стадъ протопопіл, карій днші фъкъсеръ de о проблемъ а ві-ецеі лоръ de а пе обвооі пічі одатъ днчре дндеңпілореа корел-ціонарілоръ съі спре а'ші съсцинъ къ туте брацеле фапта тъпі-лоръ лоръ; се днтрепкъсеръ тутбодатъ ла таціе тратълъ ши ла котъпа політікъ локалъ спре а тіжлоі брешкаре ажъ-тіріл въпескъ din кътіа орашвакъ пе сама шкóлелоръ, чеа че се ши днтажтплъ дн еарна трекътъ. Днчре ачестеа крісъ ти l'apte се іві ши легатълъ l'st Ioan' Iuga, кареде прекът штімъ, асекъръ днкъл плата вълі професоръ цимнасијл пентръ тутдеса, пе си-ши темеліа ла вълъ fondъ de пенсіоні, фъръ каре о шкóль тай таре пе се пітъ сокогі днпінъ асекъратъ.

Фрътбосе ажътбре, побілъ девотътжілъ din тай твлъде пърц! Къ туте ачестеа шкóлеле ромъпешти din Брашовъ се вълъдъ днкъл denapre de вълъ вітъръ дн тутъ прівінца сігвръ. Даторіїл тре-бескъ пътітіе; din фондълъ професорескъ съкотітъ пътai ка пентръ вълъ цимнасиј тікъ (адікъ 4 класе цимнасија, 4 портама, 3 de фетіде) тай ліпескъ днкъл челъ пъцінъ 40 міл. фіоріні в. а., еаръ фондълъ пенсіонілоръ днкъл пе e пікърі; бібліотека, тъсевлъ се афъл пътai днтръ'вълъ тікъ сътъвръе пъцінъ днсемпілоръ. — Ачестеа воръ съ зікъ: Азътте Domnul дн zioa пъказълъ. —

Ши Domnul азде пе атържіл ромъпі, ши съ кредемъ къї ва азzi не кътъ тімуш еі воръ фі тарі днкъл кредитора кътъ Атотъ-птітіеле Сірітъ алъ лвтій кареле адіе пе деасвпра попорълоръ пъкъжіе ши — тарі дн каратерълъ лоръ. Днкъл се тай афъл твлъде съфлете цепербосе ши тутъ пе атътіа inітіл побілъ, феріпте ши съблітъ бътътіріе пентръ лъпіріа лъпінілоръ ши десробіреа бітенілоръ din склавіа пешипілде ши а пъкатълъ.

Еатъ еаръш вълъ Мечепате, вълъ Бінефъкъторъ таре дн вір-ттеа, дн веінда са дн побілітатеа сімімінтелоръ сале. Dom-пілъ конте X. Скарат Ресеті, прешедінте алъ въліа din днпілалеа трізвіале din веінілъ Шріпчіштъ дн презіоа вълъ кълътіріл тай днпілртате че авъ съ днтрепрінъ прітеште пътai din днтажтпларе о скрътъ inфорітъчно деонре стареа шкóлелоръ ромъпешти de реіеа ръсърітънъ din Брашовъ, се днпілртіл а трече пе аїчъ, се інформеъ тай деонріе ла фада локълъ, асістъ ла черчетаре прін класе; дндеостватъ ши тъпгъєтъ de прогре-сълъ че веде, скоте din ванії съі деотінаді пентръ кълъ-тіріл:

Ка adaoсъ ла лефіле професорілоръ пе 10 аїн кътъ вълъ фіоріні

в. а. фр. 1000

Ка премія пентръ традачереа дн Тачітъ	„	500
„ „ „ „ „ Светопіз	„	250
„ „ „ „ „ Іорнандеc	„	250

Съма дн в. а. фр. 2000

Штілі біне фраділоръ къ пе плаче а ворбі de лакръші ка фетіде ши ка пріпчіл дн касврі къндъ пътai върбъдіа ши търіа

спірітълъ требе съ предомпескъ; чи къндъ азъл пе Dn. конте Ресеті пофтіндъне ка пентръ вълъ ажъторіл ашea „тікъ“ съ пе маі фачетъ ворвъ дн пъвлікъ, съ се асігъре пътai ванії днпъ леїл ши съ се арате днлъ къвіпіцъ ши ла епіскопі; din кањъ съ пешипілдъ Domnia-ca de amарвіл дн каре се афъл Брашовеніл къ шкóлеле лоръ, пътai къ 4—5 зілъ тай пайнте de a i се деско-пері ачеста апъкасе а днрві la фондълъ шкóлелоръ din Ціра ро-тъпескъ зоче тиі галбіні, прін үртаре астъдатъ пе са по-тутълъ днлесні къ тай твлъди пентръ Брашовъ, — сі віне, дн ачеста кањъ съма de 2000 фр. днші аре прецвіл сълъ днпітілъ. — Dнт-незеъ съ віпеквінте тоці пашіл търінітосялъ венефакторъ, съі прелгніеокъ зілеле відеі, пентръ ка съ стръвчче de modelъ алъ патріотістълъ ши алъ цеперосітълъ дн окії тутъроръ копніа-ліоръ ши алъ тутъроръ ізбіторілоръ de адевърата кълтъръ ферічітіріе de оменіме.

Къ ачеста окасіоне сімітъ о дндоітъ даторінъ de a ре-флекта пе літерації, саръ тай въртосъ пе історіографії поштірі, къмкъ Dn. конте X. Ск. Ресеті кареле дн апълъ 1855 denпесе са епіскопія din Сібіл вълъ тиі фіоріні т. к. ка премія пентръ чеа тай вълъ Історіа падізініл ро-тъпескъ, дн апълъ къргъторъ Dca дндоі ачел премія, адікъ тай adaoce вълъ тиі фіоріні къ скопъ, ка ачеста премія дндоітъ сълъ прітіпескъ ажко-рвіл челіт тай вълъ історії падіона-е. Съвскрісъл авълдъ ока-сіоне de a конворіи тай адеса къ Dn. конте асвпра пнаплъл de котпнреріа вълъ історії падіона-е амъ обсерватъ къмкъ Dea шіа фъкътъ de o проблемъ а відеі сале ка пе кътъ дн вълъ тай днрві Dнтнезеъ відълъ съ пе се одіхпескъ пічідекетъ пъпъ пе ва ведеа о історії прагматікъ скріо атътъ de віне, дн кътъ ачොеаш єтъ факъ брешкетъ о епокъ дн література пъстръ падіональ ши съ трагъ лвареа амінте а пъвлікълі віропеніл лвтінітъ асв-пра са. — Б.

О брошуръ політікъ фіцітівъ
ешітъ ла Середінъ съптъ тітла: *A közrонтosítás ellentétes a kor igényeirel* (централіса дн опусечкъе къ претенсіоніл тім-пілі) контате сістема централісътіріе дн тай твлъде пнпкте de ведере. Ноі пентръ стржтіріеа колобелоръ ne цир-трітъ а фаче атепіл de чітіорі, къ ачеста врошвръ, ворбіндъ ши деонре падіоналітъл, о спуле пе фадъ, къ вnde ле с ціпта; са адікъ днпъ че kondamnъ централісація ши аратъ, къ констіті-ціонеа ліберъ е впіклъ modъ алъ ферічіріл, аноі adasъ, къ дн Бугарія съ се кончедъ, ба съ се ши ажътъ днкордъріл чеіе по-віле ши амвідіссе але падіпілоръ, ка съ авсбръ пе челелале прін прептінца торалъ ши днцелескалъ, адекъ, съ со ласе кон-квінъл падіпілоръ ка ши днндівіделоръ, ка челе че потъ еши ка олеілъ de асвпра прін кълтъръ съ авсбръ пе челе шътълігіссе, каре днданатъче даш de вреіпъл фріглілцъ днші вагъ деуете дн гвръ ши се съглескъ скітълдъ din утері. Mai іште даръ къ ре-зіпіліл фраділоръ, къ тутъ тіпітълъ пасатъ пе атепінълъ къ пів-пів-перікълъ, пъшилъ ши la резіпіні de лектръ дн туте локъріл, de индістріл тъкаръ днтръ'вълъ локъ, de шкóль днтръ'вълъ доченці дн туте інспекторателе de штіпілде днчре літерації днтръ'вълъ сінгракъ локъ de чентръ, къче ачеста сінграке потъ репаште відълъ дн ор-ганиетъл вълъ попоръ шілъ потъ фері de авсбръвълі; днсъ зіріга, фраділоръ, дн кваетъ ши пітері къ тутъ сінчерітатеа ши въпавоінца, съ пе філ парола ши баса лакрърілоръ, ка ръдікъп-днне престе тутъ фелілъ de зелотіліл конфесіоніл, каре пе съ-паръ пъпъ ажътъ la тортълтъ! ши каре се афъл пътai дн іні-тіле челе отрікate ale челоръ че вреаѣ а пе твпілъ ши утілі, съ пе арътътъ, къ атъш ешилъ din кълділіліл копілърещтъ ши аспі-рътъ търіріе, ка вълтърълъ дн сборъ. —

Din пріпчіпіе гр. Ст. Сечепі,
каре le дескопері елъ днкъл да апълъ 1842 днтръ'въл къвіпітъ ла deckidera адіпірії сочітълі ердітіе сеі а академіеі сінчітіфіе врзіте de елъ, не адчетъ амінте, къ челъ din пріма лініе фі: комбатеріа тагіарісъріл сіліте къ пітереа шіа неструдъріе къ ро-ш верде алъ; прін үртаре елъ ціна de рълъ пе тоці тагіаріл ул-траісті, карій фадъ сілъ ла алте падіоналітъл, ка вреаѣ пе вреаѣ, ei съ се префакъ de одатъ дн лвтъ тагіаръ. Ачестъ пріпчішіл днлъ апъра ши decfьшвра Сечепі дн туте скріобріл сале, пе къ дбръ елъ п'ар фі цінітіл къ тутъ съфлете ла о філ тагіаріса-ре а тутъроръ падіпілоръ колокітіріе, пе, Dомne ферештіе, пе, чи пентръкъ елъ иреведеа, къ сіла la тагіаріса-ре преа къвіпідъ ва прідьвіе о реакціе днчре падіоналітъл, каре ва перікіліта п-нръ тутъдевна падія алъ. Де ачеса ле zice: „Noi требе се пе къ-штігътъ тай зітълів спіріорітате спірітълъ контопітіріе, ad. съ пе днпілътъ къ кълтъра престе челелале попоръ, къ аша алъ контопітъ ши кінезіл пе татарі.“ — Ва съ зікъ, къ Сечепі ера тай modeратъ дн idea de a decnacionalіса, чи къ атътъ тай пе-ріклюсі, къ кътъ пъшилъ тай пе съптъ перdea de кътъ коштъланіл, къ „unio vagy halál.“ —

Дн politcal program töredékek бате Сечепі політіка дн

Коштък totă din această prîncipală. — Азă прîncipală ală Iași Сечени ера а кръца по кътъ се побе аристократия, зикндă, къ съртеа mariapicătăb' e легатъ de съртеа побілішіе ші а magnaçiloră; (de acea і факѣ ачеотіа атъта опбре къ долі); ші апъра конституціона аристократікъ дн контра демократії коштъiane; ва се зикъ, къ ера прогресистъ пентръ аристократікъ ші mariapicătăb, (?)— днъ кътъ се спрітъ елă дн каса magnaçiloră ла 3. Окт. 1844, къндă mai zice, къ до ар авé тóто въпътъцие ламіл, „елă totă зреште din съфлетъ тóто десволтаре чо нъ е mariapicătăb дн ачестъ патріе.“

Алă З-леа прîncipală ală Iași Сечени ф., къ mariapicătăb по побе креще таре ші маро декътъ, дékъ ва ретънё deokamdatъ съпътъ Австрія; ші къ елă пъши побе diné съпрематіа престе членелаге по побре de кътъ пътai дн късъторе къ Австрія, днъсъ ачеста пътai пъпъ атъпч, пъпъ къндă mariapicătăb членелале поборъ ба debeni mariapicătăb таре ші маре, къндă апои, zice елă: съ кътезътъ, „'s akkor aztán megjünk“, дн контра Австріе, чеа че о зіче ші дн 1847 „къ елă дн прîncipală ші дн скопірі фінал e вна къ Коштъ ші пътai дн тіжлобчеле че днкъ я скопъ се dictinque de елă. — № e даръ de міратъ, къ аристократіа маріаръ се днкірдъ къ атъта пътре а 'ші маніфеста долівъл пентръ пердіреа профетълі ші татълі аристократілоръ ші алă mariapicătăb, къче акът — днпъ че о пъді къ песокотінда фордить — кіаръ ші Коштъ ле дъ зорі de днфръдіреа къ падіоналітъцие, пъпъ къндă воръ пътре рееші десвіора. — —

Дн Унгарія, днпъ шігірі din Песта, с'а опрітъ de стъпніре съмогълъ ші членеларе пъръстаселоръ алă Сечени маніфестътоаре. —

Cronica strâna.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ИИ МОЛДАВІА. Бъкрешті, 31./19. Маіз.

№ крідеамъ съ въ маі почъ скріе днкъ одатъ пъпъ ла де- партълъ тоë din къпітала Ромъніе; чи тъ маі фолосескъ de къ- тева пініте de алтіптріа фірте скътпе, пътai din каксъ къ штів біне, кътъ пъблікълъ Газетей аштептъ къ маре сете ка съ афле штірі дн тóто прівінда посітів din оріче церъ ші къ атътъ маі въртосъ din ачеса ромъніескъ.

Сітваціонеa dintre катеръ ші ministeři e астъзі totă ка чеа din zilele дн каре в'амъ trîmîc вензлітма шеа скріоаре. Атътъ пътai, къ дріента се паре а і астъдатъ къ totълъ ін- діферентъ, пепъсътіре; zicelъ днадінош къ се паре, къчі днаде- върд есте къ totълъ алтіптріа; din контръ съртана Стъпга естремъ десвіольтъ о актівітате, пар' къ с'ар афла дн ажкілъ впоръ префачері din чеа маі radikalе, се паре днсь къ о твлітме din къпітіле еі остепелъ се префаче дн фітъ ші чé- ю. Чісева дні зічеа къ іронію: Стъпгачії п'ад спорів ла лакра ка чеі карій апкъ къ дріента. Елă дні рефлектаі къ ар фі ші кътъ о есчепівіе, къчі Mixaik браввъл днкъ а фостъ стъпгачъ.

Днпре ачестеа днпъ о денешъ телеграфікъ сосітъ астъзі по ла 10 бре Domnulъ церілоръ се аштептъ totă pe астъзі ла 4 — 5 бре днпъ аміэзі. Прегътірі de пріїтіре і с'ад фъкътъ ші пъ преа, пептръкъ M. Ca есте впъ днштапъ алă твітъроръ тътъєтъ- рілоръ de оріче патръ ар фі ачеларе. Ашеа рътъніе ка остъши- мя ші поліція съ іа пътai брешкъре тъсврі вшобре пентръ дн- тимпінареа Domnulъ. — Дн ачесте бре попорітіа de тóто кла- се алергъ ші се тішкъ ка піште валврі спре страта чеа лакръ а „тжргълі de афаръ,“ ла „Моші,“ адікъ ла ачеса сървътіре по- поралъ, къреі асеменеа de търдъ ромъніи нъ маі аă алта дн къпітілеле лоръ. Чі дескіріеа ачестеа о аă маі чітіт'о ші дн аăлі ană днпъ жхрнаделе de аічі; о веі пътре чіті ші астъ- датъ. —

Содітатеа впгврёокъ de оперъ а содітъ аічі авіа акът днтрігъ. Ачееаш констъ din 70 тетрії апрабе; ва днчеп- пітai Iași дн 4. Іспіш пріїкіївіе сале. D'ректорълъ соіе- тъді а петерітъ впъ тітпъ пефаворътъръ пентръ — къштігъ. Фаміліїе de фръпте къроръ ле дъ тъна ка съ пльтескъ прецврі сърате de intrapre аă днчептъ а се десвітра каре пе ла тоші, каре пе ла апеле фінерале ші дн кълъторії деңпіртате. Косгъ- тълъ mariapicătăb дн каре с'ад пресептатъ аічі атътъ върбації кътъ ші фемеіле din соітатеа впгврёскъ нъ а продасъ ла ромъніи din къпітілъ пічі впъ фелъ de imprecіоне de — iimitatъ....; ачелажъ днсь апкаке а фі къпоскътъ днкътва de маі наінте, пептръкъ маі твлі върбаці din колонія впгаро-съквіескъ de аічі дн пріїтісеръ ші еі, апте пълріїе de поркарів (kanász kalap) ле ведеаі ne тóто отрателе. — Ромъніл de аічі нъ кътъ днкъ ла днтродвчереа ші пріїтіреа вре впгіа din пептърателе юсташе падіонале; пасіонеа ші moda tішпвді дн Prîncipate с'а фъкътъ астъзі — впіформеіе тілітаре днпъ форма ші кроітвра пріїтіръ десла армата французескъ. Maі denarte по-

стъденії din ашea пътітеле інтернате ші пепсіонате дн везі по тої дн впіформе къ ръсфърътврі, каре ле стаі преа біне. —

Dékъ воіці ка съ репродвчеді кътъ чева din пътърбоселе жхрнаде de аічі, апоі астъдатъ аш фі de пърере, ка Iași пътіка по- літика по сама алтора съ въ архіваді лааре амінто асвіра фо- лоръ periodіч тітълато „Інстрвкіївіе пъблікъ,“ pedіцеатъ de D. ефоръ ші професоръ A. Tr. Laevianu ші „Annale статістічне ші економічне“ по апвлъ 1860 pedіцеате de Dn. D. P. Marciuș, d'ректорълъ офіцівлі статістікъ дн министрівъ din Iași. Din Фоіа пътітъ ла локвд днптеі веді фі пріїтіръ пъпъ акът днкай пріма брошуръ din челе патръ кътъ аă ешітъ; еаръ din Annale, каре есă дн 4 о таре по кътъ треі лвпі, аш допі ка съ се ре- продвкъ ші ла поі днкай totă че есте къратъ статістікъ. Пъпъ атъпчі въ обсервезд пътai, къ Dn. Marciuș авă ші маі аре съ съфере таітъ ка дн предд de реквіштіпд пентръ останелеле по каре ле пъпъ дн ачестъ рашръ adminіstratівъ атътъ de im- portantъ. Есте дн адевъръ впнлъ din каскірле челе маі раро ачеста, вnde пештіїнда къ рънду днші даă тъпа пентръ ка съ днпнедече ші съ стріче totă; ші астъзі маі есго аічі пътai впік касă асеменеа, дн каре адікъ Dn. Ioanu Maiorescu d'ректорълъ шкілелоръ din Цера ромъніескъ ші тетрія алă ефоріеі e днжъратъ, калгпніатъ, поці съ зічі днкрімінатъ de кътъ о класъ de бітені аі пеірі падіонале, пентръ че? аїл пътреа кріде? пеп- тръ къ лві пропаесе а реставра dicіпліна школастікъ че се афлесе дескъзгътъ дн тóто прівінда, ші а днгріжі маі вър- тосъ ла тіперітіа крідъ пентръ о крещтере чеваш маі реленіо- съ. Чі ла съветвлъ ачеста фірте вржчосъ вомѣ ревені альтъдатъ ші къ атътъ kondеів. — Днкътъ пентръ Dn. Marciuș, дні зічі пътіе гратвла, кътъ Dn. Ioanu Gika тініструлъ тревілоръ din лъ- впітъ дн wedinga din 18/30. а катероі лецилатіве атакатъ ръдъ de кътъ впнлъ din депітадії дістріктълъ Бгзев пентръ тодвлъ ка каре се фаче конскріпціоне се ё катаграфіа, се ё кътъ о ботезаръ маі дэ харъндъ реченіментълъ статістікъ, а кърві kondvчере есте конкредетъ алă Marciuș, апъръ ші десвіольтъ ачеса кестівіе дн фада катероі ші адереі къ о лодікъ атътъ de пътербозъ ші маі дн скъртъ къ арте теоретіч ші практиче атътъ de тарі ші пътрпніетбр, днкътъ ел впн'ш т'аш тіра, дékъ днкъ ші днпъ о лекціоне ка чеа датъ de Dn. Ioanu Gika с'ар маі афла бітені карій съв претекстъ къ попорзълъ се спъріе de конокріпціоне съ аібъ фрптеа de а маі калгпніа лакръріе о фічівлі статі- стікъ. —

— Din Moldova totă че пътітъ днппртъші маі інтере- сантъ есте програма позлі ministeři пътітъ алă лві Когълни- чеану, програта че фаче опбре айткоръві еі; съптомъ днсь фірте къріоші ка съ ведемъ ші кътъ се воръ екоекітіа търецеле промісіоні фъкътъ дн ачесеаш. Програма съпъ ашea:

„Програма поітії ministeři din Moldova, чітітъ de D. M. Когълнічесану дн wedinga din 4. Маіз а адіпнріеі електіве din Iași.

Domnulorъ depітаді!

Мъріа Ca Domnulъ Пріїпателоръ впітіе не аă пътітъ mini- стрії сеі пентръ Moldavia.

Ресипнзъндъ ла кіетареа тропвла, поі амъ пріїтіръ ачестъ сарчіпъ, фъръ а не асканде кътъ de пъпінъ греятъдіе еі; амъ пріїт'о, днсь, дн когвікідіе къ пріїп ачеста, ші маі алесъ дн днппріїръріе актваль, поі днпніамъ о пеапъратъ даторіе ші кътъ падіе ші кътъ Domnulъ.

Дн ачестъ епокъ de трапсіюе, къндă лециле векі ш'акъ пер- датъ о парте din пътереа лоръ торалъ; къндă лециле челе позе днкъ пъ съпъ фъкътъ; къндă твліе din dopinцеле падіонале пъ с'ад реаліатъ къ депітътате; къндă реформеле челе маі есеп- ціале, пентръ а ажкіпе дн отаре практикъ, аă требвіпд de a трече пріїп днппріїръріе впні теканістъ комілікатъ: къндă гъ- бернілъ стъ дн фадъ къ атътъ аштептърі ші требвіпд; ші къндă ел аре атътъ de пъпінъ тіжлобче спре а ле пътреа indestvila, пъ- тай вшоръ, пътai demis de ръвнітъ по пото съ фіе сарчіна ті- пістіріалъ.

Лветъ днсь апкредерен дн патріотічеле кваетърі алă Dom- nulъ, дн дрепгатеа ші спріжінълъ леалъ алă комісіеі централе ші алă adspnрії; пептръкъ, о сперътъ, еле пъ не воръ ліпсі дн кътъ време поі вомѣ лакра біне ші лецилітъ; дн кътъ време поі вомѣ цінеа съмъ de овштештіе требвіпд, de дрептълъ фіекърія, de гласлъ опініеі пъбліче!

Програма постръ ва ста дн днпсші актеле постре.

Реконбштереа вотвла din 5. ші 24. Іанваріе 1859 есте чеа маі пътерпікъ добадъ, къ автономія ромъніескъ есте впні адевъръ че пъ се ші контестіз de nimene, ші къ оркъндă ромънії воръ шті а фі ла днппріїтіа сітваціеі, Европа пъ се ва віта ла еі къ пепъсаре.

Векіле побстре трататвръ съпъ консфінітіе атътъ пріїп трат- тълъ de Паріс, кътъ ші пріїп конвенціа din 7/19. Август 1858.

Резъмндне по дрептврите че декрет din ачесте актвр се складаре, нои вомъ спржини автономия церї, ка о скъпъ ши непрескрити-
вимъ тоштените.

Десволтареа ши дртврата националитети ромънне воръ фи
делълъ наадормителоръ постре стървинг, свалетвълъ тутвроръ лв-
кървилоръ постре, ка аша съ аветълъ ня пътни а дори, дап а ши
дозънди реалистреа тънгиториалъ пропчинъ: Опирео.

Лп релацийе постре интернационале, политика губернаторъ въ
фи дртврите не демнитатеа, дрептврите ши интереселе церї, каре
не воръ фи първреа скъпте.

Лп сфера атрибюилоръ постре, вомъ лвкра къ тотъ dinадин-
сълъ, пентра кътълъ маи кърънда ши дртврата зонфикаре а институции-
лоръ ши а ледилоръ Плате!оръ въните.

Вомъ пъне лвараа амите чеа шаи скръпълъсъ, ка да ачестъ
таре рефоршъ съ лвкътъ лп чеа маи стржнсъ дртврата др-
делефере къ министерилъ din Бъкърешти, ка аша, din че лп че
маи твлтъ, вънреа се ажънъ а фи вънъ фактъ дртврата! Де
маи днаинте рекънштетъ къ чентрадисареа администрацији ши а
пътериј ледислативе din Платеа въните ажъ дебенитъ о нечеситате де
ртврата опдине.

Вомъ лвкра, Domnилоръ, къ тотъ dinадинсълъ, ка лп дртвр-
иъ-дрцеленфере къ корпърите статгълъ де аиче ши де песте Мил-
ковъ съ ажънштъ ла ачестъ тънгиторија ресълтатъ. Фие цеа
вънъ дркрединциа къ дртвр ачеста ня вомъ лъса съ трекъ др-
зъдълъ пъч о оказие фаворабилъ din Іънтръ саъ din афаръ; днесъ
съ ня се вътъ къ, фъръ а репнчия ла енергия, дрцеленчияне ши
пръденция требве съ фие вънса повънчига пентра тоте падије,
ши прп вътъреа ши пентра падије.

Лп тоте ратврите администрацији постре din Іънтръ, ре-
спектареа конвенцији din 7/19. Августъ 1858, лп лтера ши лп
спиртвръ съ, ба фи ледеа постъръ спиртъ. Конвенција ажъ гарант-
ије ротъноръ губернаторъ конституционалъ. Спржинији де вън-
воиторълъ ши дрцеленчия копърсъ алъ комисији чентрале ши ажъ
адънпъре, ливији din инитъ кътълъ губернаторъ конституционалъ, др-
крединцији къ пътни вънъ асеменеа губернъ, синчараменте др-
лесъ ши апликацији din тоте първите, постъ дртврълъ ши асигура ли-
бертатеа ши феричира падије, нои вомъ фи министри конституционал-
и лп тотъ пътереа къвълътъ.

(Лпкъиереа върта.)

— Програма пътни министерълъ moldовеанъ пътни ажъ лвъ
Когълпичеанъ есте форте фртвръсъ — лп промисији ши лп фрасе
вънсъпътъре. Съптемъ форте къръиши, а веде, дикъ вънъ сингъръ
§ din ачесаш се ва пъне лп къвълъ кътълъ губернаторъ конституционалъ, др-
сълъ де кътълъ ачелаш министерълъ ши кълъръ съвъ domnia do акътъ. —

Domnълъ се реаштепъ дела Йаш. Опълъ воръ а крде, къ
М. Са вънъ къ листа министерилъ копънсъ. —

Timпълъ din Mai есте прпнчоесъ пентра агрікълтвръ. Лп
ачестъ цинътъ а плоатъ лп къръсъ де оптъ зилъ лп патръ ръстим-
пъръ, чеа че маи въртосъ съ ачестъ червъ кълъвъсъ есте de вънъ
непредвътъ фолосъ.

М. Са, фостълъ Domnъ Георгіе Бівескъ а соситъ зілеле ачес-
теа лп патріа са ши а трасъ ла локъпъца філълъ сълъ Пропч. Г.
Бівескъ-Брънкованъ.

Ка прп асоцијације де идеи въ обсервездъ, кътъкъ институтелъ
не каре ле фундэзъ жънеле Бівескъ-Брънкованъ din венітврите
тошилоръ брънковенешти рътасе лп клірономия ши съвъ адми-
нистъчия ачелвъшъ теритъ дртвръ тоте рекънштетъ пъвлъкъ пади-
ијоналъ. О паде din ачелаш се афълъ пъвлъкъ днесъ акте офи-
цијала лп жървилъ літераріј тітълъ: „Інстрвкцијеа пъвлъкъ“. Креденъ къ пъ ар фи де прікосъ а репродвчъ ачелаш акте ши
лп колопеле Фоије трансълане. —

DIN КЪМПОЛЪ ЛВИТЕЙ РОМАНЕ СІЧІЛІАНЕ сосиръ штіръ
тотъ поситиве, кътъкъ Палерто, къпітала Січіліе, се афълъ лп тъна
лвъ Гарібалди. Лп 27. din. deckisevъ ad. фортьрълъ ши къръ-
біеле рецешти фокълъ асъпра четъдъ, о бомъбардъ вр'о 8 брещи
днесъ ретвстръръ din падеа консулълъ пътерилоръ стрънсе се др-
четъ къ бомъбардараа къ къвълъ, ка се крвде четатеа de depi-
таре ши пітічіре. Гарібалди дртврълъ din 26. лп Палерто про-
кътъмасе ad. napdonъ la тоте трапеи, каре воръ депнене артеле ши
дрчепъсъ лвпта пе страда Палерто лп контра рецешт. 1000
солдатъ; локътъ атакадъ трапеи рецешти de прп ферестрі къ
тотъ фелілъ de артъ ажънълъ пе Гарібалди; deodatъ се атакаръ
рецешти ши дртврълъ паде ши акътъ афаръ de форть Гарібалди
е domnъ престе Палерто. Индатъ ши komandъ ка диктаторъ дикъ-
ратъ компънераа вънъ комітетъ, каре се декретеze вънреа Січі-
ліе къ Italia съпъ Вікторъ Емануелъ. Аша Гарібалди да каре
тотъ кърълъ брацеле армате ши матеріалъ din тотъ Italia, ка це-

пералъ піемонтеzъ окъпъ лп падеа лвъ Вікторъ Емануелъ Січі-
ліе, din каре а горітъ despotismълъ рецескъ, цървріндеалъ лп
фортьръ, лп чеа din Палерто ши чеа din Mecina, каре постъ
воръ фи ши дешертате. Опиреа пътерилоръ скоте тоге да каде.

Лп статгълъ Папе се афълъ лвкърите ка пре спончие; днесъ
афаръ де прокішъръ респъндите пентра вънта Италіа лпкъ ня
девеи аїчъ лвкърълъ ла тървръръ. Трвпе totъ маи кърълъ din стате
католіче ши ла дртврътврълъ де стаъ се факъ провокъръ кіар ши
прп Аустрия, Церманія шчл. Кардиналъ Рашер лпкъ провокъ
не крединчошъ сълъ ла съпскріере.

Лп Търпълъ вртълъ din 29. Mai вънреа асъпра апек-
стрий Саваадији ши Нидеи, каре се ши прімі къ 229 лп контръ ла
33 de вотъръ ши 23 певотаџији. Се афларъ ши опоненъ din
півкълълъ де ведере националъ алъ Нидепилоръ, лпкъ гр. Кеввръ
тълъ din гросъ лп опъсъчуне зікъндъ, „къ стареа Италіе ня кон-
чеде амълъръ. Аустрия лпкъ н'a рекъноокътъ алексареа, Папа
с'a декіаратъ ла о еспедішъне крчіатъ лп контра Италіе вънте,
перікълълъ де ресбој е ла вънъ, аша съ ня цинетъ тъпъ вънъ къ
Франца, къ съптемъ вънъ съпце ши аветъ ачелаше интересе.“ —
Лп fine adasce, къ „декъ рескъмъпърареа Венецији ар коста п-
маи о падъ de локъ італіанъ елъ ня о ва прімі.“ (?) —

Поста пътъ. Сенатълъ дртврълъ дртврълъ дртврълъ
ши а дрчепътъ шедингелъ лп 1. Іспнъ, днесъ сервіцълъ дртврълъ
дінпътъ лп капела кърдъ де кардиналъ Рашер. Локълъ de ad-
паре с палатълъ локълълъ Аустрии de жосъ. Прешедінтеле се-
натълълъ Лп. Са Лттер. Сер. Архідъче Rainier deckisъ сенатълъ
къ о къвълътъре, днесъ каре се читъ ши прімі жърътълълъ деля
тоди, къ воръ лвкра лп дртврълълъ монархіе вънте. Прешедін-
тели апънъ къ Mai. Са a denгмітъ de віче прешедінци пе граф.
Альбертъ Ностіц ши пе Ладіслав de Szögyöönyi. Днесъ ачеста
се скълъ гр. Щеорзія Апоні ши Фадъ къ місіонеа сенаторілоръ
дртврълъ декіартъ, къ къ тоге, къ елъ ня аре mandatъ деля п-
трюцији съ, тотъшъ се симте облагатъ а рецесажта аїчъ допінде
църеи сале челеи ъпгъсте, ши е de пърре, къ Фадъ къ жърътълъ
дінпътъ денгъсъ о постъ ачеста фаче, фіндъкъ скрісіреа de тъпъ а
Mai. Сале кътъ кав. Бенедек десире органісъчъна Огаріе лп
дртврътъште а спера, къ Огаріа ва прімі кътъ се ва пътъ маи
аналогъ репресълъчъне де комітате ши dietъ ши къ допінде
въгърілълъ се потъ вънъ къ прінчіпълълъ вътълълъ монархіе. Графълъ
Г. Andrahi се альтъръ ла ачеста декіартаре. Днесъ ачеста декіартъ
прешед. шедингелъ de deckisъ, зікъндъ къ Mai. Са ва прімі лп ахдіенъ
пе сенатъ, чеа че се ши ъвъкъ лп 1. Іспнъ, къ каре окасінъе цінъ
Mai. Са о къвълътъре лп каре вінвентъ пе сенаторі ши i про-
вокъ ла консієнціосъ консідеръчъне, къ пічъ о дрчеркаръ че ар
дртвръдека стрънса легътъръ а дртврълълъ монархіи
ши тарша десволтърълъ лп кърълълъ партіевларі лп прівінца спір-
тврълъ ши матеріалъ, ня се ва съфері. — Челе че се воръ пъвлъка
din шедингелъ сенатълълъ дртврълълъ воръ фи Фъръ дрдоіель се
челъ маи таре дртврълъ, de ачееа ръбріка ачеста ва окъпа чеа
маи фінъ а постъ атепчівне.

Фрапуа. Парісъ. „Monitорълъ“ лпкъ пъвлъкъ, къ Гарі-
балди а окънатъ Палерто, ши маи арпкъ о респінчере дртвръ-
търе лп Фадъ тутвроръ че!оръ че дртврълълъ пе Франца, къ са
ар фи къчерітъре ши хрѣпітъре de терітеріе, къчъ алексареа Са-
баздіе ши а Нидеи ар фи пътни о допінъзъ еспресъ а локътърі-
лоръ de аколо.

Лттератълъ ши Лттерътъса с'а десъ ла Тълонъ съ се др-
тврълълъ къ вътъръла Лттерътъса а Рсіе, че кълътореште аколо
деля Нидда. —

А п г л а. Londonъ, 2. Іспнъ. Лп къвса оріенталъ се ес-
прімъ Л. I. Рсіе, къ Рсіе а претінсъ ашезареа зілъ комісіи
черчетътъре de релеле че ѿшіръ din пе-ексекутареа Хатхътъ-
тълълъ тврческъ ши къ Англіа се ва лпвої пътни la пропнпера
вънъ черчетъръ. Франца зічъ, къ дельтърълълъ авесе Тврчіа се
ва дртвръ. Лпсъ Англіа ня се дртврътъ ла о черчетъре, да
каре се юа паде ши консійи стрънї; Тврчіе даръ еі сътъві къ
Порта съ трънітъ пе Марео Бизіръ къ пленіпотенцъ пецъртврътъ
прп пропнпера, спре а віндека ръвълъ.

Din Тврчіа се скріе, къ Черкасіенъ ажъ бътътъ по рънши ла
Адекътъ ши къ емігранці татарі кърълъ ла Константинополе ши
тішкъ тоге лп контра Рсіе, каре 'і скілъ din Кріміа лп лъ-
вътърълъ Рсіе, фіндъкъ се арътасеръ пекредінчошъ лп ресбојъ
кріміанъ. —

Кърсвріле ла върсъ лп 4. Іспнъ к. п. стаъ ашна:

Галвіні дртврътъ	6 23 ⁵ / ₁₀
Алгесвръг	113 —